

Mag ik van u ... van Innovation on Track

Netwerk

Beleven

Kennisoverdracht

Geld

Beleid

nederlands centrum voor sociale innovatie

ncsi

The logo for the Netherlands Centre for Social Innovation (ncsi) is a stylized, curved shape composed of multiple overlapping lines in various colors (blue, orange, pink, purple, black) that sweep from the bottom left towards the top right.

Innovation on Track

Met de combinatie van sociale en technologische innovatie op het juiste spoor

De twee tracks van een spoor vormen samen een ijzersterke basis. De tracks vertegenwoordigen in dit geval sociale en technologische innovatie, die gezamenlijk zorgen voor versnelling in innovatie. Het Nederlands Centrum voor Sociale Innovatie (NCSI) en PSW (adviesorganisatie actief op het terrein van arbeidsmarkt en sociale zekerheid) merken in de praktijk dat de combinatie van technologische innovatie en vernieuwingen op het gebied van management, arbeid en arbeidsverhoudingen extra toegevoegde waarde oplevert. Daarnaast zien we sterke regionale allianties opkomen die innovatie lokaal en regionaal stimuleren en verbinden. Met dit kwartetspel 'Innovation on Track' geven we u op een speelse manier handvatten om de combinatie van beide typen innovatie door te geven aan uw relaties.

De voorbeelden zijn verdeeld over de thema's: **beleven**, **kennisoverdracht**, **netwerk**, **geld** en **beleid**. De inhoud op de kaarten komt vanuit verschillende ervaringsdeskundigen uit de regionale allianties, een eerder uitgevoerd onderzoek voor het Interprovinciaal overleg (IPO) en theoretische achtergronden.

1 + 1 = 4

Het NCSI ziet veel meerwaarde in het combineren van activiteiten van technologische innovatie en sociale innovatie. Het loont om in een bedrijf aan de slag te gaan met flexibel organiseren, dynamisch managen, slimmer werken, co-creatie en talentbenutting van medewerkers. De potentie van technologische vernieuwingen wordt dan volledig benut. Onderzoek toont aan dat dit een vier keer zo hoog rendement op investeringen oplevert. Voorbeelden van combinaties van technologische en sociale innovatie zijn:

- **Nieuwe uitvinding:** nieuwe technologie voor een nieuwe uitvinding, nieuw product of dienst, in combinatie met open innovatie of co-creatie met klanten, leveranciers, medewerkers en andere (keten)partners.
- **ICT en mens/organisatie:** nieuwe informatie- en communicatie technologieën maken digitalisering van veel werk mogelijk. Dit vraagt ook om veranderingen in organisaties, managementstijl, samenwerking, aansturing en arbeidsrelaties.
- **Automatisering:** nieuwe machines of nieuwe productietoepassingen zorgen voor technische innovatie en andere werkprocessen.
Een team volledige verantwoordelijkheid geven voor keuze en aankoop van benodigde technologie/machines, onderhoud, scholing en herinrichting van werkprocessen levert grotere betrokkenheid en extra toegevoegde waarde op. Benut hierbij alle talenten van medewerkers om het potentieel eruit te halen.
- **Werkprocessen:** kleine innovaties in werkprocessen zijn vaak technisch van aard. Juist in deze vernieuwingen ligt een bron voor meer werkplezier, betrokkenheid van medewerkers, lagere foutenmarge en betere samenwerking tussen afdelingen.

Speel het spel in uw regio

Hoe combineren we sociale met technologische innovatie in de regio?

Een ludieke werkwijze - een kwartetspel! - kan hierbij helpen.

Daarnaast is het spel een mooie manier om deze boodschap door te geven aan andere partijen in de regio. Bij de uitwerking hebben we rekening gehouden met verschillende typen organisaties en activiteiten.

Zo zijn er ideeën variërend van beleven, de kunst afkijken, kennis overdragen of simulatiespellen spelen. Zowel ondernemers, regionale of lokale overheden, intermediaire partijen en kennisinstellingen vinden activiteiten die hen op het lijf zijn geschreven. Zij doen per thema ideeën op om zelf in hun eigen regio op te pakken. De verschillende onderdelen zijn ook bouwstenen voor een regionaal actieplan. Iedere speler speelt zijn eigen spel: passend bij de eigen fase van ontwikkeling en identiteit.

Ieder een eigen stap

Regio's bevinden zich in verschillende fasen. Er zijn regio's waar de bewustwording al groot is, waar diverse activiteiten worden ontplooid, platforms actief zijn en zelfs gerichte subsidieregelingen zijn geopend. Andere regio's zijn actief met kennisuitwisseling, hebben een eigen leergang of platform opgezet of zoeken nog de juiste invulling voor innovatie (en/of sociale innovatie) (bron: variantenmodel in IPO rapport Sociale Innovatie, juli 2009, PSW ism NCSI). Deze diversiteit aan kennis en ervaringen maakt uitwisseling zo waardevol. Regio's kunnen veel van elkaar leren. Juist in die samenwerking en kennisuitwisseling tussen al deze regionale partijen en samenhang in activiteiten schuilt de uitdaging.

Wij hopen dat dit een uitdaging is die u graag aan gaat! Veel speelplezier toegewenst!

Martine Maes, programmamanager kennisoverdracht,
Nederlands Centrum voor Sociale Innovatie, www.ncsi.nl

Marie-Thérèse Rooijackers, senior adviseur,
PSW, www.psw.nl

Netwerk

- 1 Samenwerking onderwijs en bedrijven
- 2 Co-creatie
- 3 Kruisbestuiving
- 4 Broedplaats

1 Samenwerking onderwijs en bedrijven

Breng vertegenwoordigers van bedrijfsleven, onderwijs en branches samen om in de regio technologische én sociale innovatie te promoten.

Op de RDM campus in de haven in Rotterdam werken onderwijs, bedrijven en branches samen onder het motto Research, Design & Manufacturing. Via co-creatie en open innovatie werken zij aan duurzame, innovatieve oplossingen op het gebied van bouwen, mobiliteit en energie.

MKB'ers uit de regio Rijnmond die een innovatieve duurzame activiteit hebben, kunnen voor advies en ondersteuning heel laagdrempelig terecht bij het MKB-loket van TNO op deze RDM Campus.

TIP

www.rdmcampus.nl

www.tno.nl/mkb-rijnmond

Netwerk

- 1 Samenwerking onderwijs en bedrijven
- 2 Co-creatie
- 3 Kruisbestuiving
- 4 Broedplaats

2 Co-creatie

Betrek bij de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten leveranciers, medewerkers van het bedrijf en klanten om de werkprocessen van onderop te ontwikkelen.

Ikea is een voorbeeld van een bedrijf dat weet hoe ze haar mensen positief mobiliseert. Als je gaat winkelen bij de Ikea zie je vaak kleine groepjes werknemers op de werkvloer staan die korte meetings houden om te bediscussiëren wat er gedaan moet worden en wat wellicht beter kan. Medewerkers hebben verantwoordelijkheid in de aansturing en uitvoering.

Ikea heeft ook een innovatief product- en proces herontwikkelingsmodel, dat Future Search heet. In dit model worden stakeholders, klanten, leveranciers, werknemers, management etc. betrokken om mee te denken over verbeteringen aan Ikea producten. Via deze webapplicatie heeft Ikea de mogelijkheid om binnen enkele dagen beslissingen te nemen over innovatieve projecten.

Netwerk

- 1 Samenwerking onderwijs en bedrijven
- 2 Co-creatie
- 3 Kruisbestuiving**
- 4 Broedplaats

3 Kruisbestuiving

Organiseer gezamenlijke bijeenkomsten waar diverse platforms elkaar kunnen treffen en ideeën uitwisselen.

Om ondernemers te stimuleren actief aan de slag te gaan met sociale innovatie, organiseert de Kamer van Koophandel Noord voor ondernemers en hun medewerkers op verschillende locaties cafésessies onder de naam 'Innoveren met je personeel - de kroeg als innovatielab'.

In een informele sfeer wordt aan de hand van succesvolle voorbeelden uit de praktijk informatie uitgewisseld. Een best practice ondernemer vertelt over succesvol innoveren in zijn bedrijf en welke rol het personeel daarbij speelt. Vervolgens gaan ondernemers en hun medewerkers actief met het thema aan de slag.

Door dit sociale innovatiecafé te combineren met bijeenkomsten voor bijvoorbeeld technostarters, snelle groeiers of technologische innovatie kan kruisbestuiving plaatsvinden.

Netwerk

- 1 Samenwerking onderwijs en bedrijven
- 2 Co-creatie
- 3 Kruisbestuiving
- 4 Broedplaats

4 Broedplaats

Zorg voor een fysieke - en virtuele plek waar nieuwe ideeën en technologieën tot bloei kunnen komen door middel van open innovatie.

Seats2meet is een eigentijds meeting-concept dat 24/7 web-based de gebruikers de mogelijkheid biedt een customized, vergaderruimte te boeken. ZZP-ers en professionals kunnen elkaar gratis in de lounge ontmoeten en samenwerken.

Het concept van Seats2Meet creëert een lijfelijke én virtuele ontmoeting waarin delen van kennis en informatie en co-creatie centraal staan.

De groeiende groep ZZP-ers en nieuwe leiders leren, creëren en delen kennis bij GlobalBrainz, ontmoeten elkaar virtueel op MINDZ.com en fysiek bij Seats2meet op diverse plekken in het land.

www.seats2meet.com

www.mindz.com

Beleven

- 1 Proeverij
- 2 Maatwerkadvies
- 3 Laboratorium
- 4 Spel

1 Proeverij

Laat werknemers en ondernemers de synergie van sociale en technologische innovatie ervaren op een inspirerende locatie.

Enkele jaren geleden organiseerde het NCSI 'A City Hunt for Innovation'. Verschillende bedrijven deden mee met zowel het bedenken, uitwerken en presenteren van een eigen sociaaltechnologische innovatie (organisatorische vernieuwing) als het nemen van een kijkje in elkaars keuken.

Werknemers van o.a. SNS Reaal, CNV Bedrijvenbond, Berenschot en NS maakten een dag lang gezamenlijk een tocht langs de verschillende bedrijven om inspirerende ideeën op te doen. Op basis van de opgedane ideeën, kennis en ondersteuning kon het innovatieve idee naderhand in de praktijk worden gebracht in de vorm van een slimmer werkproces.

Beleven

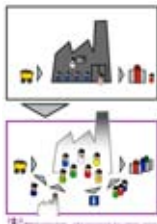
- 1 Proeverij
- 2 Maatwerkadvies**
- 3 Laboratorium
- 4 Spel

2 Maatwerkadvies

Zorg voor adviseurs die bedrijven adviseren vanuit zowel technologische als sociale innovatie.

Bij het Slimste Bedrijf 2010 lag een uitdaging om slimmer te werken, doorlooptijden van orders te verkorten en beter samen te werken. Een adviseur is uitgenodigd om met een sociale zowel als een technologische bril naar het proces te kijken.

Met begeleiding van de adviseur startte de manager van dit metaalproductiebedrijf met zijn medewerkers een proces op om 'de witte vlekken' in het werk te benoemen. De ideeën van medewerkers voor verbeteringen leidden tot afname van het aantal tekenuren voor de productie, nieuwe werkwijzen door digitalisering, verbeterde kwaliteit van het drukwerk, meer mogelijkheden tot automatisering, besparing in tekenuren en betere kennisdeling tussen afdelingen en het vastleggen van vakmanschap. De adviseur heeft de manager dicht op de werkvloer gecoacht in dit traject.

Beleven

- 1 Proeverij
- 2 Maatwerkadvies
- 3 Laboratorium**
- 4 Spel

3 Laboratorium

Beleef in een experimenteerruimte de meerwaarde van sociale en technologische vernieuwing onder één dak.

Brainport Eindhoven is een broedplaats voor innovatie en de thuisbasis voor bedrijven, kennis- en researchinstellingen van wereldklasse. Samen bedenken zij de technologie van morgen die bijdraagt aan een veilige, groene en zorgzame samenleving en aan de duurzame economische ontwikkeling van Nederland.

Vanuit Brainport Development wordt open innovatie geïnitieerd, gestimuleerd, en gefaciliteerd. Het bedrijfsleven is leidend hierin. Bij een aantal bedrijven (waaronder het Parktheater in Eindhoven) die al bezig waren met technologische innovatie heeft Brainport het management overtuigd hun reeds ingezette activiteiten verder uit te bouwen zodat een krachtige vorm van sociale innovatie doorgevoerd wordt. In alle gevallen heeft dit geleid tot hogere motivatie en tevredenheid van hun medewerkers.

www.brainport.nl

Beleven

- 1 Proeverij
- 2 Maatwerkadvies
- 3 Laboratorium
- 4 Spel

4 Spel

Gebruik spellen, management games of serious gaming die een omgeving simuleren om te ontdekken hoe processen efficiënter kunnen worden ingericht. Het kan ook ideeën bieden om hardnekkige problemen op te lossen.

In het brainstormspel Teambrain kunnen hardnekkige problemen aangepakt worden door 4-8 medewerkers die er direct bij betrokken zijn. De spelers worden in een gratis applicatie door de spelfasen geleid: oorzaken benoemen, functie wisselen, oplossingen bedenken, prioriteren en aandelen nemen in de beste oplossingen om die daadwerkelijk uit te voeren. Het thema wordt door de medewerkers zelf ingebracht. De ervaring leert dat dit vaak onderwerpen gerelateerd aan processen, technieken of samenwerking zijn.

www.teambbrain.nl

Kijk ook eens op www.st-groep.nl voor een bedrijfssimulatie gericht op procesgericht organiseren en integraal sturen op resultaten.

Kennisoverdracht

- 1 Nieuwe leiders
- 2 Synergie in onderwijs
- 3 'Tweetalige' masterclass
- 4 Good practices 3.0

1 Nieuwe leiders

Breng toonaangevende voorbeelden van collega-ondernemers of vernieuwers onder de aandacht van ondernemers.

Na de crisis zijn andere waarden versterkt aan de oppervlakte gekomen, die in de samenleving en in bedrijven vanuit een onderstroom in kracht toenemen. Denk aan meer verbindingen tussen kennis en informatie, mens en technologie, werken en leven, delen is vermenigvuldigen. Mensen zoals Jan Bommerez, Herman Wijffels, Martijn Aslander, Adjiedj Bakas, Jaap Peters, Paul de Blot hebben al velen geïnspireerd met hun denkbeelden.

Via kanalen als www.vimeo.com, www.youtube.com, of sociale netwerken doen vele presentaties, gratis boeken en bijdragen de ronde.

Kennisoverdracht

- 1 Nieuwe leiders
- 2 Synergie in onderwijs
- 3 'Tweetalige' masterclass
- 4 Good practices 3.0

2 Synergie in onderwijs

Neem de combinatie van sociale en technologische innovatie op in onderwijsprogramma's.

Een belangrijke bron van vernieuwing is de nieuwe generatie werknemers die de arbeidsmarkt de komende jaren betreedt. Innovatie in bedrijven krijgt een boost als deze nieuwe lichting professionals en managers ook al bekend is met nieuwe vakmatige kennis in combinatie met vernieuwingen in arbeidsorganisaties, leiderschap en arbeidsrelaties. We zien nu dat mondjesmaat sociale innovatie in onderwijsprogramma's wordt opgenomen, zoals bij de minor HRM bij Stenden hogeschool. Andere ideeën daar zijn een minor voor arbeidsverhoudingen en een minor in combinatie met economie en de business school. Ook zet het Kenniscentrum Sociale Innovatie van Stenden hogeschool studenten in bij projecten voor MKB-bedrijven en sectororganisaties op het gebied van sociale innovatie.

Denk ook aan de koppeling van sociale innovatie aan een opleiding voor technische bedrijfskunde of economie.

Kennisoverdracht

- 1 Nieuwe leiders
- 2 Synergie in onderwijs
- 3 'Tweetalige' masterclass
- 4 Good practices 3.0

3 'Tweetalige' masterclass

Leid intermediairs op tot 'tweetalige' adviseurs. De talen staan voor het jargon en de denkwijze achter (1) technologische en (2) sociale innovatie.

Denk hierbij aan technologische innovatieadviseurs en sociale innovatieadviseurs die we tegenkomen bij Kamer van Koophandel, Syntens, ontwikkelingsmaatschappijen of ingenieursbureaus, adviesbureaus, brancheverenigingen, UWV of scholen. De meerwaarde van de combinatie van beide perspectieven wordt door tweetalige adviseurs uitgedragen in hun contacten. Om adviseurs beide perspectieven eigen te maken zijn er masterclasses waarin expliciet aandacht is voor vaardigheden en kennis op beide terreinen, zoals in Brabant. PSW organiseert de Masterclass Sociale Innovatie. Deze bestaat uit 3 modules: Module 1 behandelt sociale en technologische innovatie. Module 2 gaat over sociale innovatie en behoud van personeel (innovatief HR). Module 3 zoomt in op sociale innovatie en instroom van personeel (diversiteit).

www.psw.nl

Kennisoverdracht

- 1 Nieuwe leiders
- 2 Synergie in onderwijs
- 3 'Tweetalige' masterclass
- 4 Good practices 3.0

4 Good practices 3.0

Deel good practices op een eigentijdse manier om een breed publiek te overtuigen.

Bekijk bijvoorbeeld de nieuwe media vorm van www.ted.com of de Nederlandse versie www.tedxamsterdam.com waar creatieve vernieuwing samensmelt met technologische innovatie. TED zet zich in om goede ideeën op het gebied van Technologie, Entertainment en Design wereldwijd te delen en verspreiden. TED is 25 jaar geleden begonnen als een 4-daagse conferentie in Californië. In de jaarlijkse TED conferentie worden 's werelds grootste denkers en doeners (o.a. Bill Gates, Richard Branson, Al Gore) uitgenodigd om 18 minuten te komen spreken. Vervolgens worden hun speeches, gratis te downloaden voor publiek, op de websites gezet. In 2009 heeft TED een nieuw programma opgericht: TEDx. TEDx staat voor lokale, zelf georganiseerde evenementen om inspirerende sprekers samen te brengen en deze ideeën te delen met volgers.

TEDx

Geef een regionale of lokale draai aan dit evenement en deel deze ideeën met alle volgers.

Geld

- 1 Integratie subsidiecriteria
- 2 Innovatiesucces
- 3 Less is more
- 4 Slimmer geld verdelen in de regio

1 Integratie subsidiecriteria

Voeg bij het verstrekken van technologische subsidies sociale innovatie als criterium voor goedkeuring toe.

Er zijn vele subsidies voor innovatie, zoals voor sectoren in de economische topgebieden of regionale zwaartepunten. Deze innovatie wordt vooral technologisch ingestoken. Ook de criteria voor subsidies zijn geënt op technologie. Juist de combinatie met flexibel organiseren, betere talentbenutting en nieuwe arbeidsverhoudingen levert extra meerwaarde op.

Neem op regionaal niveau aanvullende subsidiecriteria op, waarbij aanvragers die aan alle criteria voldoen voorsprong krijgen.

Enkele voorbeeldcriteria:

- betrokkenheid van medewerkers bij vernieuwing van producten en diensten
- slimmer inrichten van primaire werkprocessen
- verantwoordelijkheden laag in de organisatie leggen
- talenten van medewerkers benutten
- flexibel roosteren, flexibiliseren van inzet medewerkers

Geld

- 1 Integratie subsidiecriteria
- 2 Innovatiesucces
- 3 Less is more
- 4 Slimmer geld verdelen in de regio

2 Innovatiesucces

Toon met cijfers aan dat juist de combinatie sociale en technologische innovatie geld oplevert.

De innovatie- en concurrentiemonitor toont aan dat het succes van innovatie voor 25% afhankelijk is van technologische innovatie, en voor 75% van sociale innovatie. De combinatie van beide typen innovatie levert een beter rendement op investeringen.

Technologische Innovatie

Technologische kennis
R&D en ICT investeringen
Onderzoek en ontwikkeling
Kenniscreatie

Verklaart 25% van
het innovatiesucces

Sociale innovatie

Management kennis
Onderwijs en ervaring
Organisatie, Management,
Arbeid en Samenwerking
Verwerven, integreren en toepassen
van nieuwe kennis

Verklaart 75% van
het innovatiesucces

www.erasmusinnovatiemonitor.nl

Geld

- 1 Integratie subsidiecriteria
- 2 Innovatiesucces
- 3 Less is more**
- 4 Slimmer geld verdelen in de regio

3 Less is more

Laat zien dat innoveren niet altijd veel geld hoeft te kosten. Door beschikbare gelden, menskracht en vakmanschap slimmer in te zetten, renderen investeringen in technologie beter.

Philips Vitrite in Middelburg zat in 2007 in een moeilijke periode.

Zij investeerden vóór 2007 voornamelijk in technologische innovatie maar zagen te weinig resultaat. Na een proces van bewustwording werd veel aandacht geschonken aan het sociaal innovatieve aspect (het 'doen'). Resultaat: alle indicatoren schoten omhoog.

Alle medewerkers omarmden drie principes: 'doe alsof je thuis bent', 'heb oog voor de dingen die goed gaan' en 'focus op de talenten van mensen'. Het management heeft het traject samen met leidinggevenden en medewerkers doorlopen. De extra investering waren vooral de uren. Dit voorbeeld illustreert uitstekend hoe de toevoeging van sociale aan technologische innovatie veel oplevert, maar weinig extra financiële investering vergt.

www.ncsi.nl (zoek op seminarverslag Slimmer Werken)

Geld

- 1 Integratie subsidiecriteria
- 2 Innovatiesucces
- 3 Less is more
- 4 Slimmer geld verdelen in de regio

4 Slimmer geld verdelen in de regio

Breng de geldstromen in de regio van technologische en sociale innovatie in kaart. Hoe kan dit slimmer op elkaar afgestemd worden om de return on investment te vergroten?

Uitgaven op landelijk en provinciaal niveau staan onder de druk. De rekening van de crisis is immers nog niet betaald. Gelden ter stimulering van innovatie zijn nog wel beschikbaar, maar er wordt goed naar de opbrengsten gekeken.

TIP

Breng op regionaal niveau in kaart welke gelden beschikbaar zijn voor technologische en sociale innovatie. Kunnen activiteiten of subsidies op het vlak van innovatie voor dezelfde doelgroepen worden gekoppeld? Grote kans dat ze ook nog eens meer resultaten in de organisaties zelf opleveren.

Beleid

- 1 Regionale 'vuurtorens'
- 2 Innovatieparagraaf in regionaal actieplan
- 3 Beleidsterreinen koppelen
- 4 Sociale partners slaan handen ineen

1 Regionale 'vuurtorens'

Identificeer de regionale bakens waar een regio zich mee profileert.

Laat de technologische vooruitgang op die inhoudelijke bakens gepaard gaan met sociale innovatie.

In Overijssel zetten overheden, onderzoeks- en onderwijsinstellingen en vooral ook het regionale bedrijfsleven in op versterking van de economie door innovatief vermogen, creatief ondernemerschap en kennisintensieve maakindustrie samen te brengen. Food Valley, Health Valley en het Innovatieplatform Twente zijn de 'vuurtorens'.

In de uitwerking en ondersteuning zijn o.a. Kennispoort Zwolle en Ontwikkelingsmaatschappij Oost NV betrokken. Zij hebben op deze thema's innovatieclusters georganiseerd voor het MKB voor het genereren van ideeën en uitwisseling van (ervarings)kennis. De onderwerpen gaan over de harde én zachte kant van het ondernemerschap.

Beleid

- 1 Regionale 'vuurtorens'
- 2 Innovatieparagraaf in regionaal actieplan
- 3 Beleidsterreinen koppelen
- 4 Sociale partners slaan handen ineen

2 Innovatieparagraaf in regionaal actieplan

Vul met betrokken partijen in de regio gezamenlijk een innovatieparagraaf in waarbij de koppeling van technologische innovatie en sociale innovatie leidraad is om als regio een stap vooruit te zetten.

Het Innovatie Netwerk Zeeland heeft verschillende werkgroepen voortgebracht. MIC is daar één van; Maintenance Innovation Community.

De MIC heeft als doel 'versterking van de concurrentiekracht van de regionale Zeeuwse industrie door middel van kennisdeling en -ontwikkeling, gekoppeld aan mogelijke kostenbesparingen en prestatieverbeteringen'. Deze innovatiekring wordt aangestuurd door bedrijven uit de regio met onder andere de Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging, Hogeschool Zeeland en Syntens.

Naast de MIC zijn er nog twee innovatiekringen: de High Performance Academy (met twee special interest groups 'sociale innovatie' en 'smart technology') en Watertechnologie.

www.innovatienetwerkzeeland.nl

Beleid

- 1 Regionale 'vuurtorens'
- 2 Innovatieparagraaf in regionaal actieplan
- 3 **Beleidssterreinen koppelen**
- 4 Sociale partners slaan handen ineen

3 Beleidssterreinen koppelen

Koppel afdelingen van provinciale en lokale overheden die technologische en sociale innovatie onder hun hoede hebben. Dit kan een barrière zijn om beleid van beide terreinen te verbinden.

Voordelen van koppeling van beleidssterreinen kunnen zijn:

- coherentie in beleid;
- subsidiegelden toekennen op basis van criteria vanuit zowel technologische als sociale innovatie;
- meerdere perspectieven van innovatie bij elkaar brengen.

In en bij de provincie Noord-Brabant werkt men hierin meer en meer samen om voor het onderwerp innovatie de werkkerreinen van arbeidsmarktbeleid en economische zaken dichterbij elkaar te brengen.

Beleid

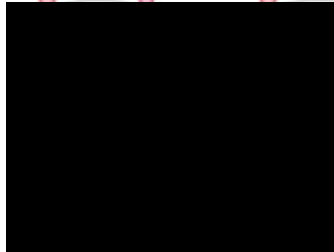
- 1 Regionale 'vuurtorens'
- 2 Innovatieparagraaf in regionaal actieplan
- 3 Beleidsterreinen koppelen
- 4 Sociale partners slaan handen ineen

4 Sociale partners slaan handen ineen

Organiseer projecten waarbij sociale partners gezamenlijk de meerwaarde van technologische mét sociale innovatie aantonen.

Sociale partners hebben in de maakindustrie in Zuid-Oost Brabant een project opgezet om sociale innovatie te stimuleren. In aanvulling op [dit onderzoek](#) is voor de kunststofbranche een mini-conferentie georganiseerd, voor ondernemers met hun medewerkers en sociale partners. Input kwam van DPI Value systems (dat bedrijven helpt met technologische innovaties), en het platform sociale innovatie van de kunststof- en rubberindustrie.

Een ander voorbeeld zien we bij de apotheken. De Stichting Bedrijfsfonds Apotheken (SBA) is samen met het bestuur van werkgevers en werknemers een project Slimmer werken gestart. Doel is de werkdruk te verlagen, de productiviteit én de tevredenheid van medewerkers te verhogen.

Stichting Nederlands Centrum
voor Sociale Innovatie (NCSI)

Postbus 30116
3001 DC Rotterdam

t +31 (0)10 205 27 80

f +31 (0)10 205 27 85

e informatie@ncsi.nl

i www.ncsi.nl